TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THỐNG NHẤT** **TỈNH ĐỒNG NAI**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2023/QĐST-DS	*Thống Nhất, ngày 20 tháng 11 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THỐNG NHẤT, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Thùy Trang.

Thư ký phiên họp: Bà Quách Thị Khuyến là Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 11 năm 2023, tại Hội trường B - Toà án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 07/2023/TLST-DS ngày 11 tháng 10 năm 2023, về việc*"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 44/2023/QĐST-DS ngày 09 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Trần Thị Thanh L, sinh năm 1968; Địa chỉ: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Trần Thị L1, sinh năm 1956; Địa chỉ: Số F, tổ G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

2. Ông Trần Hải T, sinh năm 1960; Địa chỉ: Ấp B, xã Đ, huyện X, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

3. Bà Trần Thị Ngọc Đ, sinh năm 1962; Địa chỉ: Số B khu phố T, thị Trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

4. Ông Trần Văn S, sinh năm 1965; Địa chỉ: Ấp I, xã H, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

5. Ông Trần Hải T1, sinh năm 1971; Địa chỉ: Số G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

6. Ông Trần Hải H, sinh năm 1972; Địa chỉ: Tổ G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai.

(Do bà Trần Thị Thanh L đại diện theo văn bản ủy quyền ngày 10/10/2023)

Tất cả các đương sự đều vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 06 tháng 10 năm 2023 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu - bà Nguyễn Thị Thanh L2 và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan - bà Trần Thị L1, ông Trần Hải T, bà Trần Thị Ngọc Đ, ông Trần Văn S, ông Trần Hải T1 và ông Trần Hải H (do bà Trần Thị Thanh L đại diện) trình bày:

Cha mẹ ruột của bà Trần Thị Thanh L là cụ Trần N (1926 - 2012) và cụ Trần Thị S1 (1929 -1980), hai cụ có tất cả 10 người con gồm các ông/bà: Trần Thị T2 (1954 - 1973); Trần Thị L1, sinh năm 1956; Trần Thị M (1958 - 2022); Trần Hải T, sinh năm 1960; Trần Thị Ngọc Đ, sinh năm 1962; Trần Văn S, sinh năm 1965; Trần Thị Thanh L, sinh năm 1968; Trần Thanh Đ1, sinh năm 1970; Trần Hải T1, sinh năm 1971 và Trần Hải H, sinh năm 1972. Ngoài ra, hai cụ không có người con nuôi hay con riêng nào khác.

Tuy nhiên, ông Trần Thanh Đ1 từ khi sinh ra cho đến nay đã bị chậm phát triển về tinh thần, không biết nói, chỉ phát ra những âm thanh ú ớ vô nghĩa, không biết tự chăm sóc bản thân, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc vào người thân. Từ tháng 02/2019 đến nay, ông Đ1 đã nhận chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng cho đối tượng là người khuyết tật đặc biệt nặng.

Theo Phiếu khám sức khỏe tâm thần số 536/PKSKTT-VPYTW Bộ Y ngày 15/6/2022 kết luận ông Trần Thanh Đ1 bị chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72-ICD 10).

Hiện các thành viên trong gia đình có nhu cầu làm hồ sơ chia di sản thừa kế của cha mẹ nên bà L yêu cầu Tòa án tuyên bố Tòa án ông Trần Thanh Đ1 bị mất năng lực hành vi dân sự.

Theo văn bản thỏa thuận ngày 05/10/2023 giữa các thành viên trong gia đình thống nhất yêu cầu Tòa án cử ông Trần Hải T1 là người giám hộ cho ông Trần Thanh Đ1.

Ngoài ra, bà L không có yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai phát biểu quan điểm:

- *Về tố tụng*:

+ Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Tòa án thụ lý giải quyết việc dân sự là đúng thẩm quyền, xác định đúng tư cách tham gia tố tụng của đương sự. Tòa án đã tống đạt đầy đủ các văn bản tố tụng cho đương sự.

Tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã thực hiện đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

+ Về việc chấp hành pháp luật của đương sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đúng các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

- *Về nội dung*: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Thanh L về việc tuyên bố ông Trần Thanh Đ1, sinh năm 1970; Địa chỉ: Số G, tổ G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai bị mất năng lực hành vi dân sự và cử ông Trần Hải T1 là người giám hộ cho ông Đ1 theo quy định.

- *Về lệ phí*: Người yêu cầu phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định.

Kiểm sát viên không kiến nghị khắc phục hay bổ sung gì khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai nhận định:

[1] **Về tố tụng**:

[1.1] *Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết*: Bà Trần Thị Thanh L có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Thanh Đ1 bị mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật là *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"*. Theo tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ xác định hiện ông Đ1 đang cư trú tại thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai nên đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai được quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[1.2] *Về sự vắng mặt của đương sự:* Tại phiên họp, mặc dù đã được Tòa án triệu tập hợp lệ nhưng người yêu cầu giải quyết việc dân sự và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều vắng mặt và có đơn xin vắng mặt, căn cứ Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp theo thủ tục chung.

[2] **Về nội dung**:

[2.1] *Xét yêu cầu tuyên bố ông Trần Thanh Đ1 mất năng lực hành vi dân sự*: Theo lời khai của bà Trần Thị Thanh L, ngay từ khi sinh ra ông Trần Thanh Đ1 đã có những biểu hiện bệnh lý (mất khả năng về ngôn ngữ, vận động chậm chạp, vệ sinh cá nhân phải phụ thuộc hoàn toàn vào người thân, ...).

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 798/KL-VPYTW ngày 09 tháng 10 năm 2023 của V đối với ông Trần Thanh Đ1 như sau:

"- Về y học: Hiện nay đương sự bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng (F72-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức, điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định*:"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan ..., Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".*

Từ những căn cứ trên, đủ cơ sở để Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Thanh L về việc yêu cầu tuyên bố ông Trần Thanh Đ1 bị mất năng lực hành vi dân sự như đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất tại phiên họp là phù hợp.

[2.2] *Về yêu cầu người giám hộ*: Theo bà L, ông Trần Hải T1 là người trực tiếp chăm sóc cho ông Trần Thanh Đ1 và theo "Biên bản thỏa thuận về việc cử người giám hộ" đề ngày 05/10/2023, các thành viên trong gia đình bà L đều thống nhất thỏa thuận đề nghị Tòa án cử ông T1 là người giám hộ cho ông Đ1 và được ông T1 đồng ý (BL 26). Căn cứ quy định tại Điều 49 và Điều 54 Bộ luật Dân sự 2015, yêu cầu của bà L là có cơ sở, phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[3] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thống Nhất về đường lối giải quyết việc dân sự phù hợp với nhận định của Tòa án nên chấp nhận.

[4] *Lệ phí giải quyết việc dân sự*: Người yêu cầu phải chịu lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định.

[5] *Về chi phí tố tụng*: Người yêu cầu phải chịu chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần số tiền là 4.333.750đ (Bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi đồng), người yêu cầu đã thanh toán xong.

[6] *Quyền kháng cáo, kháng nghị*: Đương sự được quyền kháng cáo, Viện kiểm sát được quyền kháng nghị quyết định theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ:

- Khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 367; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

- Điều 22; điểm c khoản 1 Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 54; Điều 57 và Điều 58 Bộ luật Dân sự;

- Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30/6/2012 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Trần Thị Thanh L về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự".

1. Tuyên bố: Ông Trần Thanh Đ1, sinh năm 1970; Địa chỉ: Số G, tổ G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai, là người mất năng lực hành vi dân sự.

Ông Trần Hải T1 sinh năm 1971; CCCD số 075071009326; Địa chỉ: Số G, tổ G, khu phố T, thị trấn D, huyện T, tỉnh Đồng Nai là người giám hộ cho ông Trần Thanh Đ1.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định của Bộ luật Dân sự.

2. *Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự*: Bà Trần Thị Thanh L phải chịu lệ phí sơ thẩm số tiền là 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng), được khấu trừ từ tiền tạm ứng lệ phí sang nộp lệ phí theo Biên lai thu số 0007940 ngày 11 tháng 10 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thống Nhất, tỉnh Đồng Nai. Bà Trần Thị Thanh L đã nộp đủ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

3. *Quyền kháng cáo, kháng nghị*:

Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND huyện Thống Nhất;
- Chi cục THADS huyện Thống Nhất;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đỗ Thị Thùy Trang